

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI NAMANGAN MUHANDISLIK-QURILISH INSTITUTI

1

- «TRANSPORT LOGISTIKASI» KAFEDRASI
- JAMOAT TRANSPORTIDA TASHISHNI TASHKIL ETISH VA BOSHQARISH.

Tuzuvchilar: A. Xamzayev
G'. Tuxliyev

1

MAVZU

JAMOAT TRANSPORTIDA TASHISHNI TASHKIL ETISH VA BOSHQARISH

MAVZU: Yo‘lovchilarni tashish jamoat transporti tahlili

2.1

Jamoat transporti turlari va ulardan foydalanish

2.2

Jamoat transporti turlari, ularning afzalliklari va kamchiligi

2.3

O‘zbekistonda avtomobil transportini rivojlantirish borasida qabul qilingan me‘riy-huquqiy hujjatlar

Tayanch so‘zlar va iboralar: *transport, transport vositasi, avtobus, yo‘nalishli taksi, yengil avtomobil, tramvay, trolleybus, metro, yo‘nalish, yo‘lovchi transporti, yo‘lovchi transporti xizmati.*

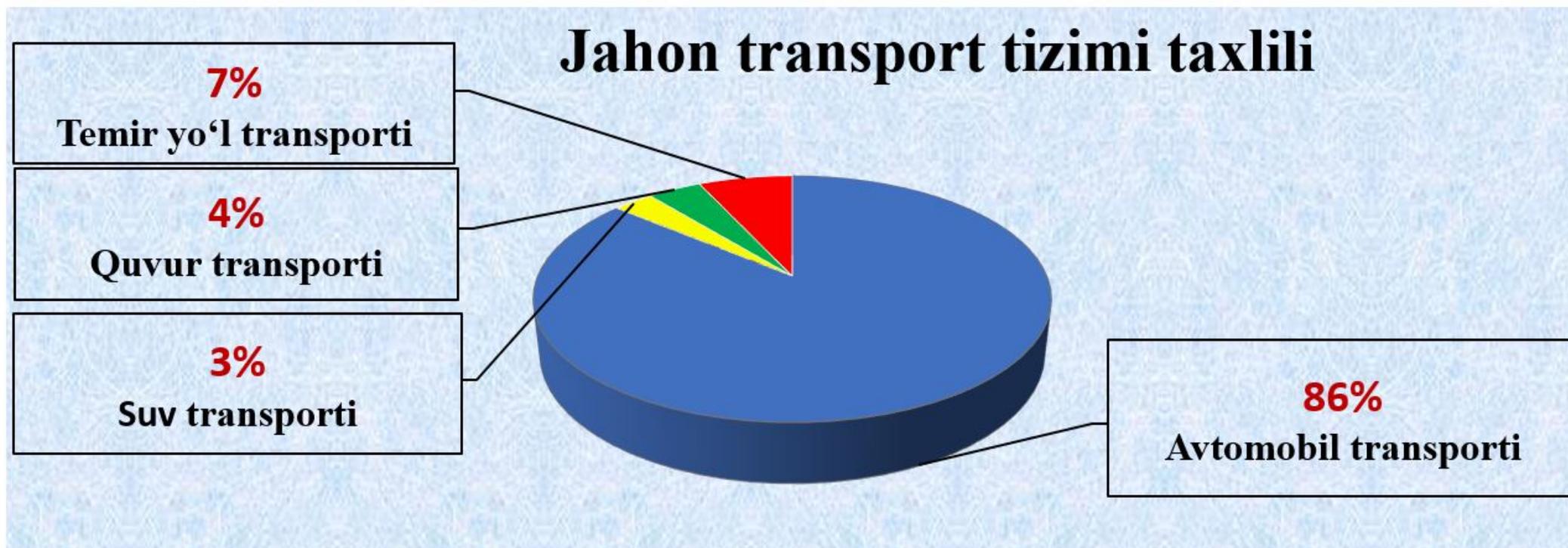

2

MAVZU

JAMOAT TRANSPORTIDA TASHISHNI TASHKIL ETISH VA BOSHQARISH

Dunyoning barcha mamlakatlarning transport infratuzilmasi yuqori darajadagi global tizimga birlashtirilgan. Global transport tarmogʻi qitʻalar va shtatlar boʻyicha notekis taqsimlangan. Shunday qilib, Evropaning transport tizimi (xususan, Gʻarbiy), shuningdek Shimoliy Amerika eng zich joylashgan. transport tarmogʻi asosan Osiyoda farq qiladi. Jahon transport tizimining tuzilishida avtotransport ustunlik qiladi (86%).

2

MAVZU

JAMOAT TRANSPORTIDA TASHISHNI TASHKIL ETISH VA BOSHQARISH

Avtomobil transporti sohasi haqida umumiy tushuncha, sohaning bugungi kun holati.

Soha bo'yicha umumiy statistik ma'lumotlar :

■ 2021 yil davomida avtomobil transportida jami **28,5 trln.** so'mlik xizmatlar bajarilgan bo'lib, transportning barcha turlarida jami bajarilgan ishlarning **53** foiziga to'g'ri keladi. Shuningdek, avtomobil transportida ko'rsatilgan xizmatlar hajmi YalM ning **4,9%**, jami ko'rsatilgan xizmatlarning esa **12,9** foizini tashkil etadi

99
%

Soha orqali
ko'rsatiladigan
xizmatlarda
xususiy sektor
ulushi

60
%

Atrof muhitni
ifloslanishida
ushbu sohani
ulushi

Manba:
<https://stat.uz/uz/rasmiy-statistika/services-2>

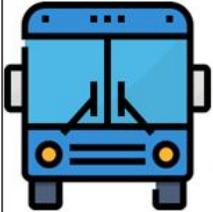
2

MAVZU

JAMOAT TRANSPORTIDA TASHISHNI TASHKIL ETISH VA BOSHQARISH

Bugungi kun holatiga yo‘lovchi tashish faoliyatini amalga oshiruvchi jami **105499 ta** avtotransport vositalari litsenziyalangan bo‘lib, shundan **94299 tasi** yengil avtomobil, **7980 ta** avtobusga, **3220 tasi** mikroavtobusga to‘g‘ri keladi.

Transport turlari bo‘yicha yo‘lovchi tashish tarkibida avtomobil transporti yetakchilik qilmoqda. Uning jami yo‘lovchi tashish hajmidagi ulushi - **97,12 %**ni tashkil etadi.

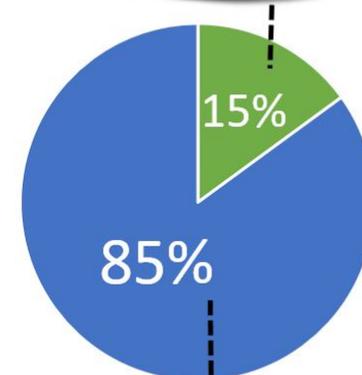
		97,12 % <u>Avtomobil</u>	2,66 % <u>Elektr transporti</u>		
	0,13% <u>Temir yo‘l</u>	0,1 % <u>Havo transporti</u>			

Автомобиль транспорти соҳаси ҳақида умумий тушунча, соҳанинг бугунги кун ҳолати

Йўловчи ташиш соҳаси:

- 2021 йил давомида ички йўналишларда автомобиль транспортида жами 5,6 млрд. йўловчи ташилиб, барча транспортларда йўловчи ташиш ҳажмининг 99,1% улушига тўғри келади.
- Бугунги кун ҳолатига йўловчи ташиш фаолиятини амалга оширувчи жами 105499 та автотранспорт воситалари лицензияланган бўлиб, шундан 94299 таси енгил автомобиль, 7980 та автобусга, 3220 таси микроавтобусга тўғри келади.

Автобусдан
фойдаланувчилар
улуши:

Маълумот учун:
Англияда – 59 %
Россияда – 30 %
Қозоғистон – 76 %

2

MAVZU

JAMOAT TRANSPORTIDA TASHISHNI TASHKIL ETISH VA BOSHQARISH

TRANSPORT SOHASIDA YILLAR KESIMIDA TASHILGAN YO'LOVCHILAR MIQDORI
BO'YICHA

M A ' L U M O T

No	Asosiy faoliyat turi bo'yicha ko'rsatkichlar	O'lchov birligi	2018 yil	2019 yil	2020 yil	2021 yil
1	<u>Yo'lovchi tashish</u>	<i>ming. yo'lovchi</i>	5 818 086,8	6 109 427,7	5233100,6	5929177,3
	temir yo'l transporti		22 338,4	22 887,3	6 200,0	7666,3
	havo transporti		2 609,2	3 290,5	1 902,1	5 414,1
	avtomobil transporti		5 719 116,7	5 999 505,2	5 192 944,1	5 758 400,6
	metropoliten		69 102,5	83 744,7	38 800,0	155 125,0
	tramvay		4 370,4		1 225,0	2 257,0
	trolleybus		549,6		131,5	314,3
2	<u>Yo'lovchi aylanmasi</u>	<i>mln. yo'lovchi/km</i>	134 426,5	140 897,6	120687,5	136740,6
	temir yo'l transporti		4 350,1	4 385,7	2422,1	2994,9
	havo transporti		8 835,1	10 991,6	6355,1	18089,21
	avtomobil transporti		120 696,3	124 902,4	111 595,9	129 570,0
	metropoliten		503,8	617,9	282,8	1130,95
	tramvay		26,2		1,225	2,257001
	trolleybus		15,0		5,0	11,0

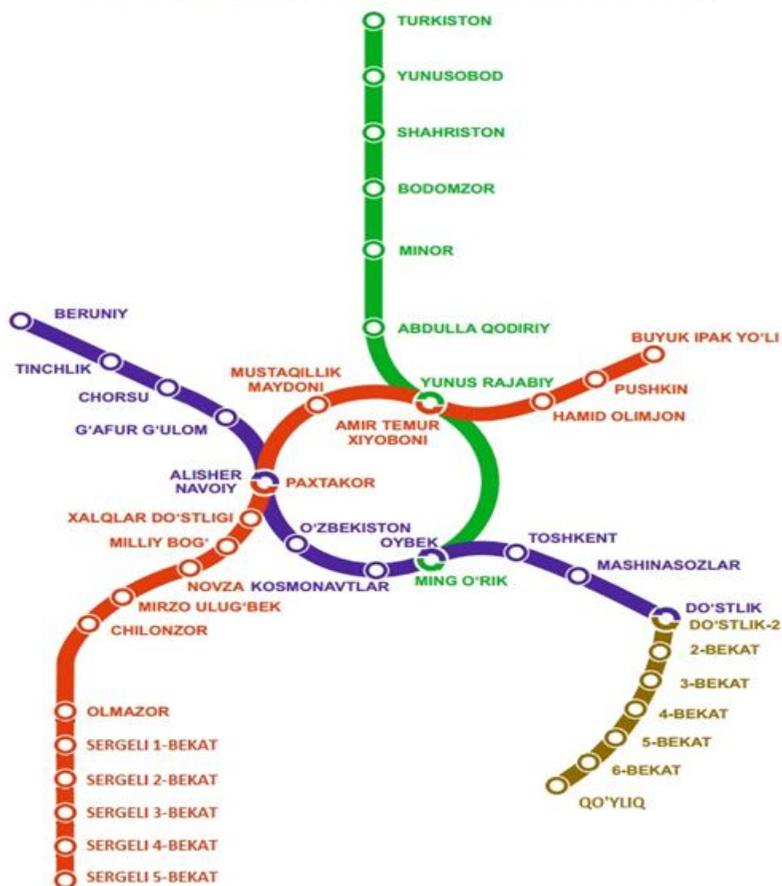
2

MAVZU

JAMOAT TRANSPORTIDA TASHISHNI TASHKIL ETISH VA BOSHQARISH

METROPOLITENNING BUGUNGI KUNDAGI HOLATI

TOSHKENT METROPOLITENI

Chilonzor yo'li:

Uzunligi – **22,4 km**. Bekatlar soni – **17 ta**
 Bir kunda harakat tarkibi soni – **24 ta**
 Kunlik yo'lovchilar soni – **234 ming**
 Poezdlar oraliq intervali – **3-4 daqiqa**

O'zbekiston yo'li:

Uzunligi – **14,9 km**. Bekatlar soni – **11 ta**
 Bir kunda harakat tarkibi soni – **14 ta**
 Kunlik yo'lovchilar soni – **115 ming**
 Poezdlar oraliq intervali – **4-5 daqiqa**

Yunusobod yo'li:

Uzunligi – **10 km**. Bekatlar soni – **8 ta**
 Bir kunda harakat tarkibi soni – **7 ta**
 Kunlik yo'lovchilar soni – **44 ming**
 Poezdlar oraliq intervali – **7-8 daqiqa**

Er usti halqa yo'li

Uzunligi – **11,7 km**. Bekatlar soni – **7 ta** Harakat tarkibi soni – **5 ta**
 Kunlik yo'lovchilar soni – **22 ming**
 Poezdlar oraliq intervali – **10-12 daqiqa**

Toshkent metropolitenining umumiy uzunligi – **59 km**.
 Bir kunda xizmat ko'rsatadigan harakat tarkiblar soni – **51 ta**
 Kunlik yo'lovchilar soni – **420-430 ming**
 (Ohirgi 4 oyda yo'lovchilar soni – **130-140 mingga ko'paydi**)

Жамоат транспорти парки ҳолати (2022 йил 15 апрель ҳолатига кўра)

6859 та автобуслар,
шундан Тошкент
шаҳрида **1921** та

2740 та микроавтобуслар,
шундан Тошкент шаҳрида
890 та

31717 та Дамас

7110 та йўналишсиз таксилар

216 та метрополитен вағони
(Тошкент шаҳрида)

10 та троллейбуслар (Хоразм
вилоятида)

23 та трамвайлар
(Самарқанд шаҳрида)

Худудларда автобус парки ҳолати

Амалдаги ҳолат (2022 йил 15 апрель ҳолатига)

Ўзбекистонда

Жаҳонда

37 000 та автобус
(**8789** таси мунтазам қатновларда)
*Шундан 2357 таси 10 йилдан ошган
(эскирганлик даражаси 30%)*

Қозоғистон – 94 000 та
Россия- 395 400 та
(эскирганлик даражаси 50%)

1000 кишига
0,21 та
автобус

Россия – 0,5 та
Хиндистон – 1,2 та
Австралия – 4 та
Япония – 2 та
Таиланд - 8 та
Франция – 1 та

1513 та
автобус
йўналиши

Англияда (Лондон ш.) -
1000 та йўналиш

SAZ LE 60
(56 ўрин)
нарҳи **79 325 \$**

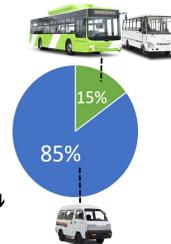
MAN A22 CNG
(90 ўрин)
нарҳи **278 728 \$**

SAZ HC 40
(38 ўрин)
нарҳи **32 026 \$**

1 кунда
16 млн. йўловчи

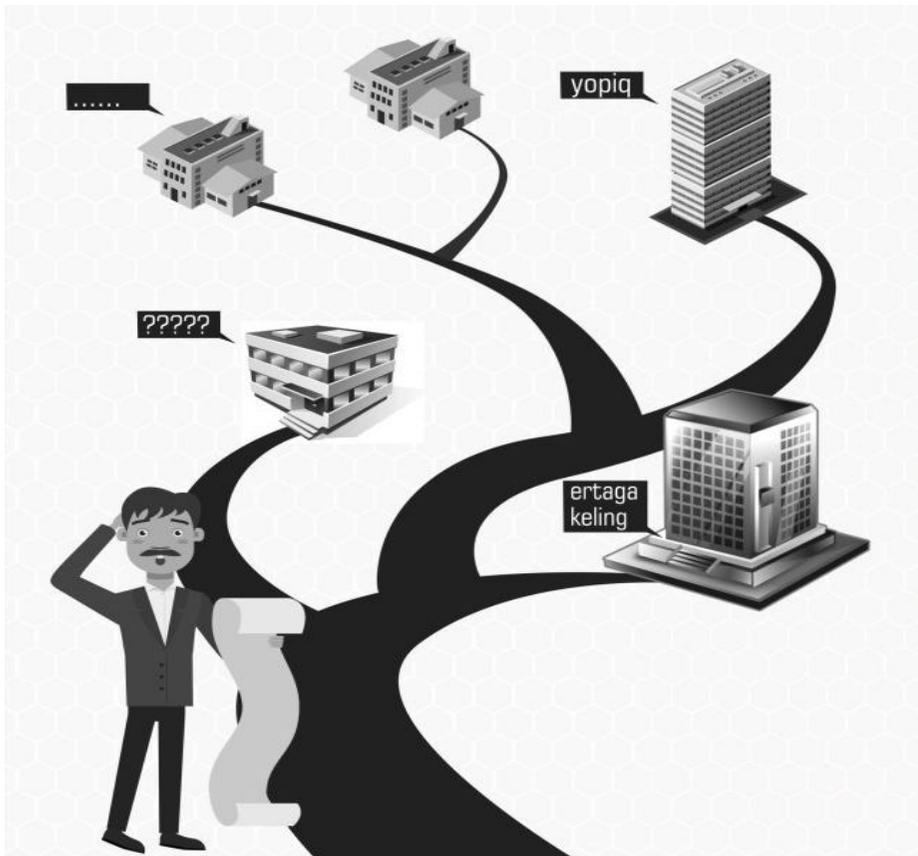
Автобусдан
фойдаланувчилар улуши:

Англияда – 59 %
Россияда – 30 %
Қозоғистонда – 76 %

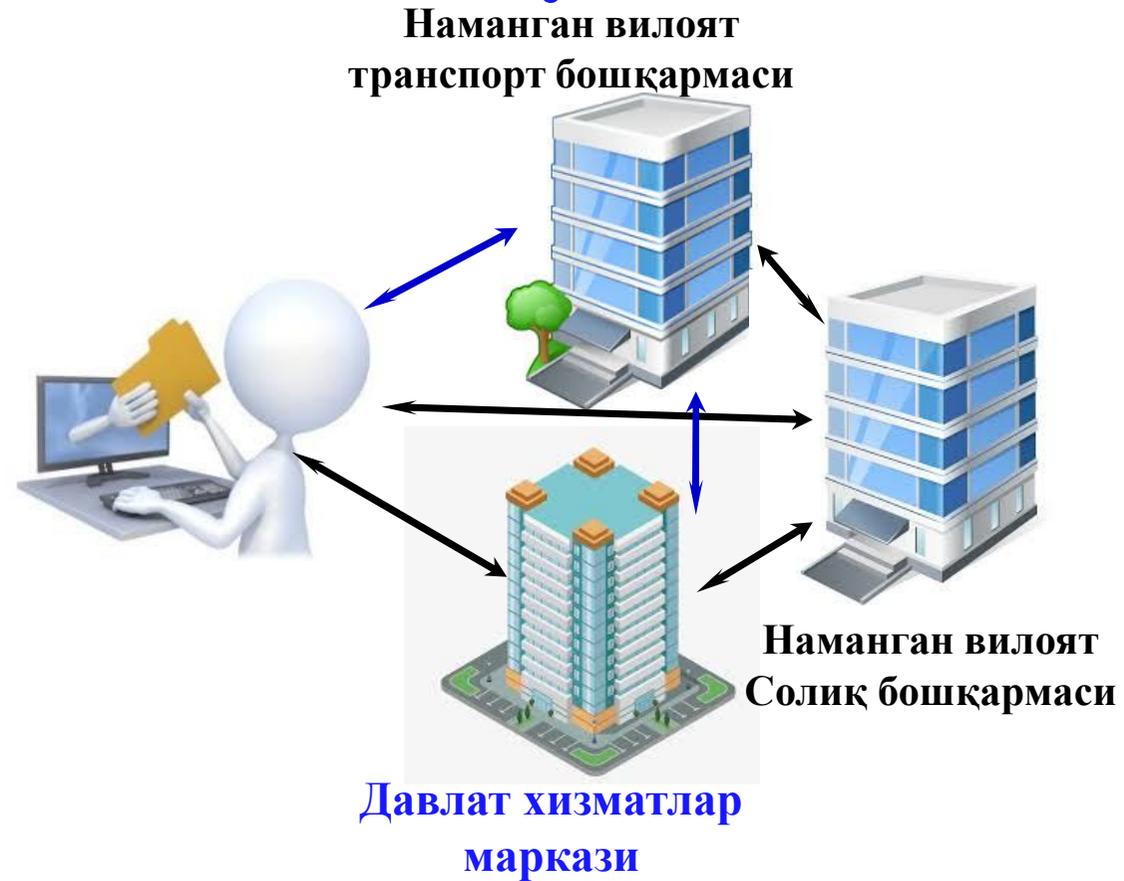

ЛИЦЕНЗИЯ БЕРИШ ТИЗИМИНИ ЭЛЕКТРОН ТИЗИМГА ЎТКАЗИШ

2019 йил

2020 йилдан ўтказилган

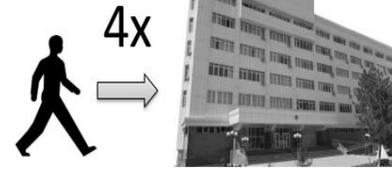
ТЕНДЕРЛАРНИ ЭЛЕКТРОН ТИЗИМГА ЎТКАЗИШ

2021 йил

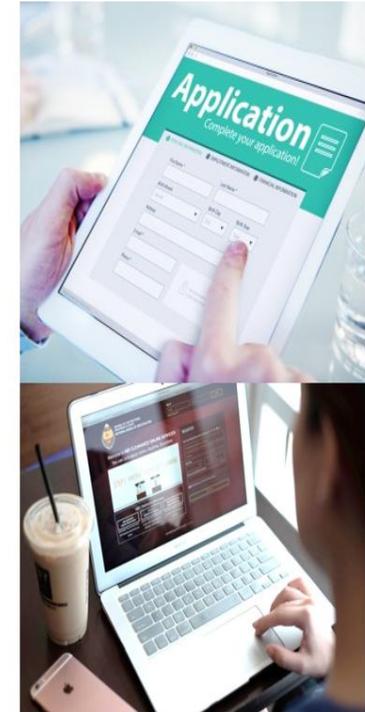
1. Тендер бўйича Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 6 декабрдаги 738 - сонли қарори қабул қилинди ва тендерлар электрон тизимга ўтказилди

2022 йилдан ўтказилган

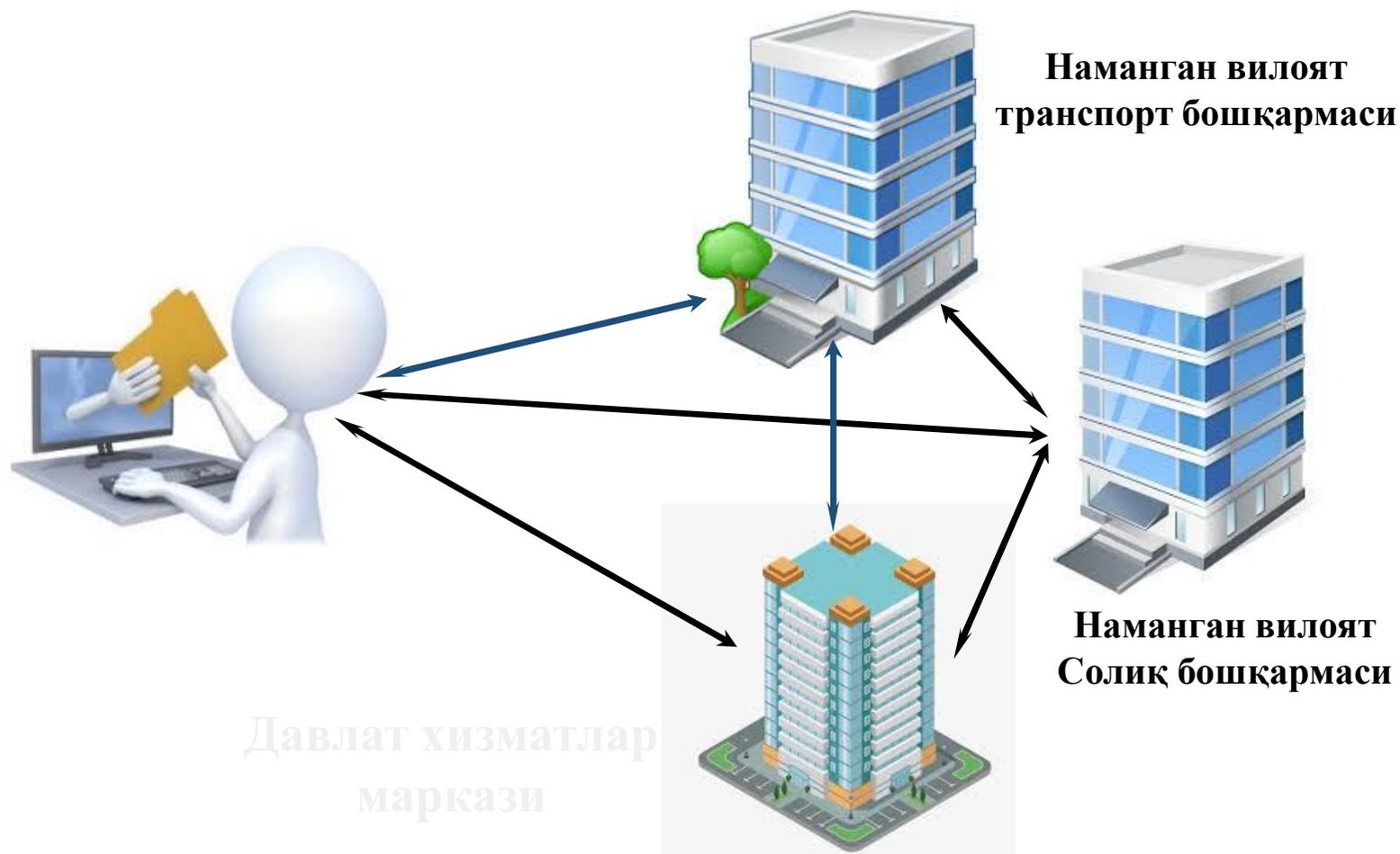

аввал

ҳозир

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ 2019 ЙИЛ АВТОМОБИЛ ТРАНСПОРТИДА ЙЎЛОВЧИ ВА ЮКЛАРНИ ТАШИШ ФАОЛИЯТИНИ ЛИЦЕНЗИЯЛАШ ЮЗАСИДАН ДАВЛАТ ХИЗМАТЛАРИ КЎРСАТИШНИНГ МАЪМУРИЙ РЕГЛАМЕНТИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДАГИ 636-СОҢЛИ ҚАРОРИГА АСОСАН ЛИЦЕНЗИЯ БЕРИШ ТАРТИБИ “ОНЛАЙН” РЕЖИМГА ЎТКАЗИЛДИ.

Манба: ПҚ-5108-сон, 07.05.2021 й.

Автомобиль транспортида йўловчи ташиш фаолиятини тартибга солиш соддалаштирилди

2021 йил 1 сентябрдан бошлаб якка тартибдаги ташувчилар ўз фаолиятини фақатгина агрегаторлар хизматидан фойдаланган ҳолда амалга оширмақда

Юридик шахсларга тегишли йўналишсиз таксиларга қуйидаги ҳуқуқлар берилди:

Юридик шахсларга тегишли йўналишсиз такси ва якка тартибдаги ташувчилар учун қуйидаги талаблар жорий этилди:

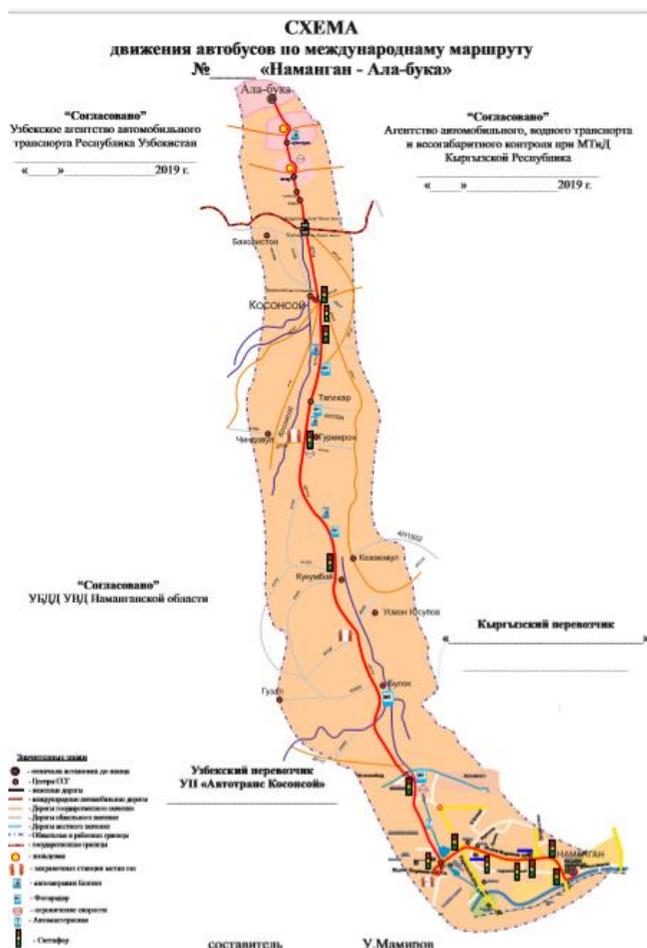

автомобиль транспортининг тепасига «TAXI» таниш белгилари тўқ сариқ рангли фонарь ўрнатиш

тўловни амалга ошириш, шунингдек, босиб ўтилган йўлни электрон тарзда қайд этиш имкониятини берувчи махсус иловаларга эга мосламалар (шу жумладан уяли телефонлар, планшетлар) бўлиши

автомобиль транспортининг приборлар панелида автомобиль транспортининг давлат рақами, якка тартибдаги тадбиркор сифатида рўйхатдан ўтказилгани тўғрисидаги ҳужжат (ёки ушбу фаолият турини амалга ошириш учун лицензия/лицензия варақаси) ва ҳайдовчининг телефон рақами кўрсатилган маълумотлар табличкиси мавжуд бўлиши.

Вилоятда янги йўналишларни очиш, автобус бекатлари, Автовокзал ва автостанцияларни қуриш кўзда тутилган:

2020-2021 йилларда автовокзал (автостанция)ларни қуриш, реконструкция қилиш ва таъмирлаш ҳамда янги автобус йўналишларни очиш параметрлари

Автовокзал (автостанция)ларни қуриш ва реконструкция қилиш

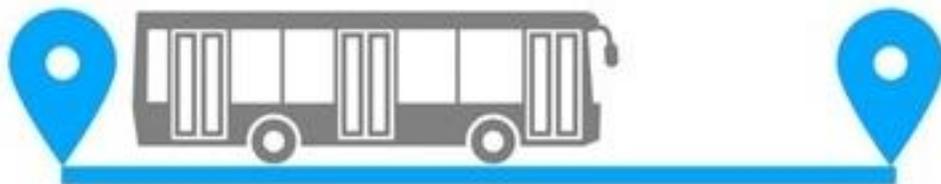

4 та

2020 йилда 1 та қурилиш амалга оширилди.

2021 йилда 4 та, Тўрақўрғон, Учқўрғон туманларида янги қуриш, Уйчи ва Наманган туманларида реконструкция қилиш режалаштирилган

Янги автобус йўналишларини очиш

2020 йилда 10 та очилди, 2021 йилда 20 та янги йўналиш очиш режалаштирилган

Вилоятдаги автовокзал (автостанция)ларни қуриш, реконструкция қилиш ва таъмирлаш тўғрисида маълумот

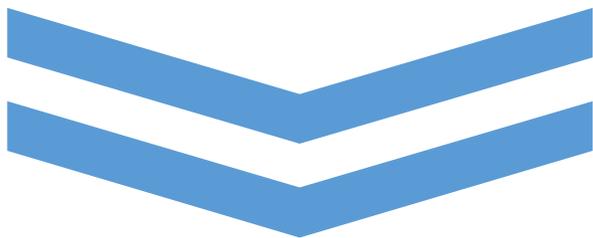
2020 йилда амалга оширилган ишлар

Автостанция қуриш	Автостанция реконструкция қилиш	Автостанция таъмирлаш
Наманган шаҳар		

2021 йилда режалаштирилган ишлар

Автостанция қуриш	Автостанция реконструкция қилиш	Автостанция таъмирлаш
Учқўрғон тумани	Уйчи тумани	
Тўрақўрғон тумани	Наманган тумани	

Ўзбекистон Республикаси
Қонуни

Транспорт тўғрисида

ЎРҚ-706-сон, 09.08.2021 й.

Қонунга кўра

автомобиль, ҳаво, темир йўл, сув, электр транспорти, метрополитен ва транспорт инфратузилмаси объектлари Ўзбекистоннинг ягона транспорт тизимини ташкил этади.

Давлат органлари ва мансабдор шахслар транспорт ташкилотларининг хўжалик фаолиятига аралashiшга ҳамда улар ходимларини бошқа ишларга жалб этишга ҳақли эмас.

Транспорт вазирлиги соҳада махсус
ваколатли давлат органи ҳисобланади.

Қонунга кўра

транспорт воситалари мувофиқлик
ёки транспорт воситаси турини
маъқуллаш сертификатига эга
бўлиши ва рўйхатдан ўтказилиши
керак.

Хавфсизлик талабларига жавоб бермайдиган транспортларни Ўзбекистонга олиб кириш, ишлаб чиқариш, сотиш ёки улардан фойдаланиш тақиқланади.

Давлат чегараси орқали ўтказиш пунктларида юкларни транзит олиб ўтиш чоғида транзит юклар ва ҳужжатлар идентификация қилинади.

Қонунга кўра, Ўзбекистонда товарлар ва транспорт воситаларига нисбатан бажариладиган операциялардан келиб чиққан ҳолда халқаро ва ҳудудий транспорт-логистика марказлари ташкил этилиши мумкин.

Транспорт-логистика марказлари уларга ҳар қандай турдаги транспортда кириб келаётган ҳамда олиб чиқиладиган юкларни омборга жойлаштириш, сақлаш, уларга ишлов бериш, қайта ишлаш, қадоқлаш ва тақсимлаш бўйича хизматлар кўрсатади.

Ваколатли органлар вокзалда, аэровокзалда, аэропортда, метрополитенда ва автостанцияга кириш жойида транспорт воситасини, багажни, юк багажини ва юкни, йўловчиларни ва бошқа шахсларни кўздан кечиришдан ўтказиши мумкин.

Шунингдек, фойдали қазилмалар жойлашган майдонларда транспорт ташкилотларининг объектларини лойиҳалаштириш ва қуриш, улар жойлашган ерларда ер ости иншоотларини жойлаштириш тақикланади. Алоҳида ҳолларда, лойиҳалаштириш ва қуришга Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси рухсати билан йўл қўйилади.

Транспорт ташкилотлари ва ташувчилар фаолияти транспорт ҳаракатланиши билан боғлиқ бўлган ҳамда меҳнат шароитлари ўта зарарли ва ўта оғир шароитларда банд бўлган ходимларнинг дастлабки ҳамда даврий тиббий кўриклардан ўтказилишини ташкил этиши шарт.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 16 февралдаги
“Жамоат транспорт тизимини ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги
59-сонли қарори билан 2023 йилда бажариладиган ишлар

**2023 йил
апрел**

Шаҳар йўналишларида фойдаланилаётган автобусларни тўлиқ стационар валидаторлар билан жиҳозланади.

Шаҳар ҳудудида транспорт карталарини сотиш шохобчаларини ташкил этилади.

Шаҳарларда автоматлаштирилган тўлов тизими ва автоматлаштирилган диспетчерлик хизматининг босқичма-босқич йўлга қўйилади

**2023
йил
1 августгача**

Андижон,
Самарқанд,
Наманган,
Қарши ва Урганч
шаҳарларида

ҳозир

кейин

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 16 февралдаги
“Жамоат транспорт тизimini ислох қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги
59-сонли қарори билан 2023 йилда бажариладиган ишлар

2023 йилда марказлаштирилган диспетчерлик бошқаруви ва назорати тизими ташкил этилади

2023
йил
декабр

Автоматлаштирилган диспетчерлик хизмати учун дастурий таъминотни ўрнатилади ва ишга туширилади.

2024
йил
декабр

Автоматлаштирилган диспетчерлик хизматининг моддий-техник базасини шакллантирилади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 16 февралдаги “Жамоат транспорт тизимини ислох қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 59-сонли қарори билан 2023 йилда бажариладиган ишлар

2023 йил июн

ШАҲАР
ЙЎНАЛИШЛАРИНИ
БРУТТО-ШАРТНОМАГА
БОСҚИЧМА - БОСҚИЧ
ЎТКАЗИШ ГРАФИГИНИ
ИШЛАБ ЧИҚИЛАДИ.

2023 йил
декабр

ЙЎЛОВЧИЛАР
ТАШИШНИ БРУТТО-
ШАРТНОМА АСОСИДА
ТАШКИЛ ЭТИШ ВА
МОЛИЯЛАШТИРИШ
ТИЗИМИНИ ЖОРИЙ
ЭТИЛАДИ.

БРУТТО-ШАРТНОМА ТИЗИМИ ТАЛАБ ВА ШАРТЛАРИ

ТАШУВЧИ

Транспорт воситасига қўйилган талаблар
(сиғими, пастполлиги, иситиш-совутиш тизими
мавжудлиги)

Талаб этиладиган иш ҳажми
(аниқ қатновлар сони ва босиб ўтиладиган масофа)

Транспорт воситаларининг ташқи ва ички
жиҳозланишига қўйиладиган талаблар

Транспорт воситаларида рекламаларни
жойлаштиришга қўйиладиган талаблар

Ҳайдовчиларнинг ташқи кўринишига
қўйиладиган талаблар (ягона форма)

Ташувчилар
билан ҳисоб-
китоблар
“босиб ўтилган
йўл” ва “сифат”
мезонлари
асосида амалга
оширилади

БУЮРТМАЧИ

Ҳисоб – китобларни солиштириш
далолатномаси

Бажарилган ишларни топшириш ва
қабул қилиш далолатномаси

Шартнома нархини ҳисоблаш

Шартнома шартларини бажарилишини
назорат қилиш

Тўловни амалга ошириш

Ташувчилар билан ҳисоб-китобларда ҳар бир йўналишда талаб этиладиган автобуслар ва қатновлар сони, оралиқ вақти, хизмат сифатини таъминлаш, автобусларни сақлаш ва янгилаш билан боғлиқ харажатларга рентабелликнинг камида 10 фоиз миқдорини инobatга олинган ҳолда, 1 километр босиб ўтиладиган масофа учун шакллантирилади

Шартнома муддати ҳаракат таркиби паркиннинг ишлаб чиқарилган йили, ўртача кўрсаткичларига мувофиқ қуйидагича аниқланади:

2 йилгача бўлса (2 йил ҳам киради), шартнома 7 йил муддатга;

6 йилдан 7 йилгача (7 йил ҳам киради) бўлса, шартнома 3 йил муддатга;

3 йилдан 5 йилгача (5 йил ҳам киради) бўлса, шартнома 5 йил муддатга;

8 йилдан 10 йилгача (10 йил ҳам киради) бўлса, шартнома 1 йил муддатга тузилади.

**Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 16 февралдаги
“Жамоат транспорт тизимини ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги
59-сонли қарори билан 2023 йилда бажариладиган ишлар**

**2023-2025
йилларда**

**НАМАНГАН ШАҲРИДА ЖАМОАТ ТРАНСПОРТИ ДОИМИЙ
ҲАРАКАТЛАНДИГАН КЎЧАЛАРДА АЛОҲИДА АВТОБУС
ЙЎЛАКЛАРИНИ ЖОРИЙ ЭТИШ**

**2023 йил
сентябр**

**ЗАРУРАТГА КЎРА ЧОРРАҲАЛАРДА АВТОБУСЛАР ҲАРАКАТИ
УСТУВОРЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ БЎЙИЧА РЕКОНСТРУКЦИЯ
ИШЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ.**

**2023 йил
сентябр**

**БЕКАТЛАРНИ ТАКСИ ТЎХТАШ ЖОЙЛАРИ, ЙЎЛОВЧИЛАРГА
ХАВФСИЗ ВА ТЎСИҚСИЗ ҲАРАКАТЛАНИШ МУҲИТИНИ
ҲИСОБГА ОЛГАН ҲОЛДА РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИШ**

**2023 йил
сентябр**

**ЗАРУРАТГА КЎРА ТРАНСПОРТ-ЎТИШ БОҒЛАМАЛАРИНИ
ТАШКИЛ ЭТИШ**

2023 ЙИЛДА БАЖАРИЛАДИГАН ИШЛАР

2023 ЙИЛДА СОТИБ
ОЛИНАДИГАН
АВТОБУСЛАР

ЖАМИ
100 дона

2023 ЙИЛДА СОТИБ
ОЛИНАДИГАН
МИКРОАВТОБУС

ЖАМИ
60 дона

2023 ЙИЛДА СОТИБ ОЛИНАДИГАН
АВТОБУСЛАР

СОТИБ ОЛИНАДИГАН
АВТОБУС СОНИ

100 дона

КИМ ТОМОНИДАН
СОТИБ ОЛИНИШИ

TURON-95 MBI

2023 YILDA QURILADIGAN
AVTOSTANSIYA VA BEKATLAR

Тўрақўрғон туманида автостанция
қуриш Наманган туманида
реконструкция қилиш

Қурилиши режалаштирилган
автобус бекатлари **54** дона